

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu, het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake milieuschade, het verzoek om maatregelen en de beroepsprocedure, het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu en landbouw

Met dit besluit wordt de betreffende milieuregelgeving geactualiseerd op basis van onder meer beste beschikbare technieken.
Verder bevat dit besluit nog voornamelijk enkele optimalisaties, kleinere aanpassingen en errata.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)

Beleidsdoelstelling:

(ISE THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING)

SD 1. Naar een samenhangend omgevingsinstrumentarium

////////////////////////////////////

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2021/134 van 18 april 2021.

Het voorontwerp van besluit werd via de website van het departement Omgeving in de periode van 18 januari 2019 tot en met 18 februari 2019 kenbaar gemaakt.

De Inspectie van Financiën gaf gunstig advies op 16 april 2021.

Op **30 april 2021** heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven. Zie hiervoor de documenten VR 2021 3004 DOC.0456.

De adviesraden SERV, Minaraad en SALV gaven op 31 mei 2021 een gezamenlijk advies.

De raden gaan enkel in op de bepalingen die kaderen in het waterschaarstebeleid, meer bepaald grondwaterwinnings- en bronbemalingen. Voor een bespreking hiervan wordt verwezen naar de nota en het verslag bij het op 16 juli 2021 principieel goedgekeurd ontwerp van besluit.

Daarnaast formuleerde de Minaraad op 7 juni 2021 een advies betreffende inrichtingen met schildpadden. Voor een bespreking hiervan en de daaruit voortvloeiende aanpassingen aan het ontwerp van besluit wordt verwezen naar het verslag aan de Vlaamse Regering.

Op 8 juni 2021 bracht de Vlaamse Toezichtcommissie advies nr. 2021/39 uit. Voor een bespreking van de opmerkingen waarvoor een reactie vereist is, wordt verwezen naar de nota bij het op 16 juli 2021 principieel goedgekeurd ontwerp van besluit. Wat betreft de bemerking van de VTC inzake de decretale rechtsgrond voor de essentiële elementen, wordt verwezen naar de bespreking van het advies van de Raad van State in punt 4.

Op **16 juli 2021** keurde de Vlaamse Regering voorliggend ontwerp van besluit een tweede maal principieel goed (zie VR 2021 1607 DOC.0959)

De Raad van State bracht op 2 september 2021 advies 69.955/1/V uit.
Voor een bespreking hiervan wordt verwezen naar punt 4.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit en de als bijlage 2 toegevoegde bijlage bij het ontwerp van besluit worden voornamelijk titel II van het VLAREM en het VLAREL gewijzigd. Daarnaast worden ook de volgende besluiten gewijzigd:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake milieuschade, het verzoek om maatregelen en de beroepsprocedure;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning;

//

- "Opslagplaats": een uitzondering wordt toegevoegd voor vaste houders (o.a. bladdertanks) voor de opslag van blus- of schuimmiddelen, aangesloten op een blus- of sprinklerinstallatie;
- Een nieuwe definitie wordt toegevoegd voor "verlaging van het grondwaterpeil bij een bemaling"
- Op grond van voortschrijdend inzicht wordt t.o.v. de op 16 juli 2021 principieel goedgekeurde tekst ook nog een wijziging opgenomen i.v.m. de definities voor referentiemeetmethode, rapportagegrens, bepalingsgrens en aantoonbaarheidsgrens. Deze zijn vandaag enkel van toepassing op afvalwater. Door deze integraal zonder wijzigingen te verplaatsen naar "Algemeen" onder de definities oppervlaktewater- en grondwaterbescherming, worden deze ook van toepassing op grondwater.
- Een rechtzetting en letterlijke omzetting van hoofdstuk 6 (aanbevelingen) van de BBT-studie 'Verontreinigd hemelwater voor de afvalopslag sector' wordt doorgevoerd. Deze rechtzetting zorgt ervoor dat de betreffende bepalingen opnieuw in overeenstemming zijn met artikel 5.4.3, §1 en §2 van het Decreet algemene bepalingen milieubeleid (hoge beschermingsgraad en voldoen aan BBT, rekening houdend met de geldende milieukwaliteitsnormen), artikel 5.4.7 van het Decreet algemene bepalingen milieubeleid (strengste milieuvoorwaarde geldt) en ook met artikel 1.7.2.1.1, §4 van het Decreet integraal Waterbeleid, artikel 1.2.1,§2 van het Decreet algemene bepalingen milieubeleid en artikel 23,§4 van de Grondwet (standstilbeginsel, zijnde geen achteruitgang van de bestaande toestand = omzetting van artikel 4 van de Kaderrichtlijn Water).
- Voor recyclageparken wordt opgenomen dat in de vergunning een afwijking kan worden toegestaan op de algemene bepaling die stelt dat de afvoer van afvalstoffen alleen toegelaten is mits toezicht van de exploitant of zijn bevoegde afgevaardigde. Deze afwijkingsmogelijkheid is alleen van toepassing buiten de reguliere openingsuren van het park;
- Enkele wijzigingen en actualisaties van de voorwaarden en rubrieken voor inrichtingen m.b.t. elektriciteitsproductie, elektrische apparaten en de opslag van elektriciteit. De voorwaarden voor transformatoren worden uitgebreid naar shuntreactoren, die qua opbouw en hinder naar omgeving gelijkaardig zijn. Bepaalde klasse 3-inrichtingen worden geschrapt uit de indelingslijst (lijst van inrichtingen en activiteiten waarvan de exploitatie ernstige risico's of hinder voor de mens en het milieu kunnen inhouden, opgenomen als bijlage I bij VLAREM II) aangezien deze een beperkte milieu-impact hebben, die bovendien volledig beheerst kan worden door het nemen van enkele duidelijk formuleerde preventieve en/of mitigerende maatregelen en aangezien bij de aktenamen van melding van deze inrichtingen zelden of nooit bijzondere milieuvoorwaarden worden opgelegd. De voorwaarden voor deze inrichtingen worden opgenomen in deel 6 van VLAREM II dat betrekking heeft op milieuvoorwaarden voor niet-ingedeelde inrichtingen;
- Enkele wijzigingen en actualisaties van de voorwaarden en rubrieken voor grondwaterwinnings- en bemalingen, onder meer i.k.v. een goed beheer van grondwatervoorraden m.b.t. de droogteproblematiek. De huidige voorafmeldingsplicht die reeds bestaat voor de vergunningsplichtige boringen- en grondwaterwinnings- wordt uitgebreid naar alle boringen en grondwaterwinnings-, dus ook deze die in klasse 3 zijn ingedeeld en de particuliere, niet ingedeelde inrichtingen, dit met het oog op een efficiënte en performante handhaving van de aanleg en buitengebruikstelling van boringen en grondwaterwinnings-. Ook wordt het hergebruik van bemalingswater gefaciliteerd; het hergebruik tot maximaal 5.000 m³ per kalenderjaar wordt inbegrepen in de bemalingsrubriek. Omwille van zeer recente ontwikkelingen wordt bijkomend nog opgenomen:
 - een afwijkingsmogelijkheid mits motivatie van het generieke toetsingskader;
 - in het toetsingskader bepaalde algemeen voorkomende en niet antropogeen geïnduceerde stoffen niet meer of op een andere wijze op te nemen;
 - een kader voor niet genormeerde gevaarlijke stoffen;
 - een schrapping van de verwijzing naar "niet verontreinigd" bemalingswater in rubriek 53.2.

- Voor het opvullen van groeven, graverijen, uitgravingen en andere putten wordt verduidelijkt/rechtgezet dat de studie “ontvangende groeve en graverij” voor elke opvulling bij de aanvraag moet worden toegevoegd;
- Enkele bijkomende aanpassingen aan de indelingslijst:
 - o Inrichtingen waarin tot en met 30 schildpadden worden gehouden, worden uitgezonderd van de indelingsplicht onder de rubriek 9.2.2° die van toepassing is op amfibieën, reptielen of ongewervelden. Schildpadden die door hun agressiviteit, giftigheid, invasief karakter of die door hun gedrag een gevaar inhouden blijven ingedeeld onder rubriek 9.2.1° vanaf 1 volwassen dier
 - o in de rubriek voor de opslag en ontwatering van bagger- en ruimingsspecie wordt opgenomen dat beperkte mechanische activiteiten, zoals het sorteren of zeven van bagger- of ruimingsspecie, inbegrepen zijn in deze rubriek en dat de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij wordt aangeduid als adviesverlenende instantie bij deze rubriek;
- Enkele kleinere, niet-inhoudelijke aanpassingen, administratieve vereenvoudigingen en verduidelijkingen;
- Enkele rechtzettingen van errata.

Wijzigingen aan het Milieuhandhavingsbesluit

De wijzigingen aan het Milieuhandhavingsbesluit hebben enkel betrekking op een aanpassing van de lijst van milieu-inbreuken en dit conform de wijzigingen aan de regelgeving als gevolg van dit ontwerp van besluit. Er werd ten opzichte van de tweede principiële goedkeuring nog een tekstueel erratum ontdekt en geremedieerd. Het gaat met name om het woord “departement” dat in bijlage 1 bij het voorliggend besluit verkeerdelijk werd gehanteerd in diverse wijzigingen. De term werd gewijzigd naar “bevoegde afdeling” om in lijn te zijn met de teksten van het VLAREL.

Wijzigingen aan het VLAREL

De volgende wijzigingen aan het VLAREL worden voorgesteld:

- Voor erkende boorbedrijven:
 - o Erkende boorbedrijven moeten de boorwerkzaamheden ook voor niet-ingedeelde boringen- en grondwaterwinningen vooraf aanmelden (zie ook hiervoor). Deze aanmelding gebeurt zowel voor de ingedeelde als de niet-ingedeelde inrichtingen via een webapplicatie van de Databank Ondergrond Vlaanderen.
 - o Erkende boorbedrijven moeten hun klanten informeren over de wettelijke verplichtingen die op hen rusten voor het gebruik van de aangelegde infrastructuur, en over de eventuele heffingsplichten van boringen. Voor ingedeelde inrichtingen wordt geoordeeld dat de klant zelf op de hoogte moet zijn van de geldende bijzondere milieuvoorwaarden via de verkregen omgevingsvergunning of aktename.
 - o Erkende boorbedrijven voeren werken alleen uit met materiaal waarvan de essentiële motorisch aangedreven onderdelen voorzien zijn van een gps-volgsysteem dat autonoom, draadloos en ogenblikkelijk informatie doorstuurt naar de Databank Ondergrond Vlaanderen. De mogelijkheid wordt voorzien dat de minister nadere regels kan vastleggen.
- Enkele wijzigingen voor de erkende opleidingscentra en voor de technici en airco-energiesdeskundigen met het oog op administratieve vereenvoudiging:
 - o De opleidingscentra zullen de certificaten van geslaagde personen rechtstreeks in een databank moeten registreren waarbij ze geen erkenningsbewijzen meer moeten uitreiken en ook niet alle examendocumenten meer aan de overheid moeten bezorgen.
 - o De erkende technici en airco-energiesdeskundigen zullen zich via een webapplicatie bij de overheid kunnen registreren om een Vlaamse erkenning te bekomen. Van zodra een persoon te kennen heeft gegeven dat hij de Vlaamse erkenning wenst te bekomen én de opleidingsinstelling het certificaat heeft geregistreerd, zal de persoon via een geautomatiseerd digitaal systeem op de hoogte gebracht worden dat hij over de Vlaamse erkenning beschikt.

//

De Raad van State heeft advies 69.955/1/V uitgebracht op 2 september 2021.

Wat betreft de rechtsgrond, merkt de Raad van State op dat een aantal rechtsgronden ontbreken. (randnr. 3)

⇒ De ontbrekende rechtsgronden werden toegevoegd in de aanhef van het ontwerpbesluit.

Wat betreft de verwerking van de persoonsgegevens, merkt de Raad van State op dat de ‘essentiële elementen’ van de verwerking in de wet zelf moeten worden vastgelegd, en dat een dergelijke decretale regeling niet blijkt uit de aangehaalde rechtsgronden. (randnr. 4.1-4.3)

⇒ Volgens artikel 5.6.3 van het DABM stelt de Vlaamse Regering voor de verschillende categorieën van erkenningen de nadere regels vast voor de aanvraag, weigering of verlening en bekendmaking van erkenningen. Daarnaast kan de Vlaamse Regering volgens artikel 5.6.6 van hetzelfde decreet bepalen in welke gevallen tot schorsing of opheffing kan worden overgegaan. Volgens artikel 5.6.7 van hetzelfde decreet bepaalt de Vlaamse Regering voor welke erkenningen of toezichtverplichtingen een retributie is verschuldigd en stelt de Vlaamse Regering de bedragen vast alsook de wijze waarop aan de retributie moet worden voldaan.

Het uitvoeren van deze bepalingen gaat per definitie gepaard met de verwerking van persoonsgegevens waardoor voormelde artikels de basis vormen voor de verwerking van persoonsgegevens in het VLAREL en geen afzonderlijke basis vereist is.

Een gelijkaardig standpunt werd o.i. ingenomen door de Raad van State in het kader van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende diverse bepalingen over de begeleiding van uitzonderlijk vervoer en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 betreffende de bescherming van de verkeersinfrastructuur in geval van uitzonderlijk vervoer’ (advies 68.030/3 van 14 oktober 2020).

Er wordt werk gemaakt van een expliciete decretale rechtsgrond.

De Raad merkt op dat over het voorliggend ontwerp van besluit alleen het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie werd ingewonnen terwijl het volgens de Raad de Gegevensbeschermingsautoriteit is die belast is met het toezicht op de naleving van de ‘algemene’ regels inzake de verwerking van persoonsgegevens. Bijgevolg zou het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit nog moeten worden ingewonnen (randnr. 5)

⇒ Bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer werd de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (“VTC”) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens.

Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval al een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

De Raad van State is van oordeel dat voorliggend ontwerp een ontwerp is waarbij een technisch voorschrift wordt vastgesteld en dat bijgevolg “onverwijld” aan de Europese Commissie dient te worden meegedeeld (randnr. 6.1-6.2).

⇒ De aanmelding bij de Europese Commissie vond plaats op 16 februari 2022 (referentie: 2022/0092/B). De status-quo periode van 3 maanden is verstreken op 17 mei 2022. Er was geen reactie.

De Raad van State stelt dat indien de tekst wijzigingen ondergaat ten gevolge van voorgaande vormvereisten, de tekst opnieuw aan de Raad moet worden voorgelegd. (randnr. 7)

⇒ Zoals eerder aangegeven moet worden vastgesteld dat er in dit geval al een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit dient dan ook niet te worden ingewonnen.

Ook de aanmelding van voorliggend besluit aan de Europese Commissie heeft niet geleid tot wijzigingen aan voorliggend ontwerp van besluit.

De tekst zal bijgevolg geen wijziging ondergaan ten gevolge van vermelde vormvereisten (toetsing aan de AVG en aanmelding). De tekst moet dan ook niet opnieuw aan de Raad worden voorgelegd.

Daarnaast wijst de Raad van State nogmaals op het probleem dat technische normen waarnaar wordt verwezen in wet- en regelgeving, niet in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt, dat ze niet in het Nederlands en in het Frans zijn gesteld of vertaald en dat ze in de regel enkel beschikbaar zouden zijn tegen een bepaalde vergoeding. (rand. 8.1-8.2)

⇒ De vaststelling van de Raad dat er geen wettelijke, op een horizontale wijze uitgewerkte regeling voorhanden is inzake de bekendmaking van technische normen waarnaar in Belgische rechtsregels wordt verwezen, wordt bijgetreden.

Deze problematiek kan best horizontaal en op het federale niveau worden behandeld.

De Raad van State vroeg een verduidelijking van het toepassingsgebied. (randnr. 9)

⇒ De aan de Raad voorgestelde verduidelijking, waarmee de Raad akkoord kan gaan, wordt doorgevoerd.

De Raad geeft mee dat de naleving van de voorschriften van de codex over het welzijn op het werk en het AREI voortvloeit uit deze regelingen zelf en het niet aan de Vlaamse Regering toekomt om het toepassingsgebied van deze regelingen te verruimen. Betrokken bepaling zou uit het ontwerp moeten worden weggelaten. (randnr. 10)

⇒ Het is niet de bedoeling om het toepassingsgebied van deze regeling te verruimen. Er wordt louter verwezen naar de voormelde regelgeving om duidelijk te maken dat die onverminderd van toepassing blijft. Deze formulering wordt in titel II van het VLAREM meermaals in die zin gebruikt.

De Raad vraagt om de precieze aard van de milieu-inbreuk, opgenomen in het nieuwe artikel 4.1.9.1.4, § 2, VLAREM te verduidelijken in het Milieuhandhavingsbesluit (besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008). (randnr. 11)

⇒ Deze verduidelijking werd doorgevoerd in voorliggend ontwerp van besluit

De Raad is van oordeel dat de delegatie met betrekking tot de informatieplicht, opgenomen in het nieuwe punt 10° van artikel 53/6 VLAREL, te ruim is. (randnr. 13)

⇒ De delegatie wordt ingeperkt door de minister niet langer de mogelijkheid te geven de informatieplicht uit te breiden of te actualiseren. De delegatie om nadere regels vast te stellen voor de invulling van de informatieplicht wordt wel behouden.

Tijdens de adviestermin werd aan de Raad van State meegegeven dat er nog een aanvulling in het opschrift van bijlage 19 van het VLAREL diende te gebeuren. De Raad stemt hiermee in. (randnr. 14)

Deze aanvulling werd doorgevoerd.

5. VERDER TRAJECT

//

besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2019 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu en landbouw;

- 2 het hierbij horende verslag aan de Vlaamse Regering;
- 3 advies 69.955/1/V van de Raad van State d.d. 2 september 2021;
- 4 beslissing plan-MER-plicht d.d. 17 augustus 2021.

